

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.958.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 16. februarja 1929.

Telefon št. 2552.

STEV. 21.

Dr. Fran Windischer:

Ob otvoritvi palače Delavske zbornice za Slovenijo.

Dandanes svet hitro živi, še hitreje pozablja. Za preteklo in polpreteklo ima malo razumevanja. Pogled mu je obrnjen v bodočnost. Kakor mlinarja, ki skrbneje gleda vodo, ki doteka, nego ono, ki je šla čez mlin, ga je briga in skrb za dogodke in pojave jutrišnjega dne. La vita comincia domani! Ljudje, ki so poznali prejšnje prilike in živeli v njih, radi primerjajo, pa so radi ob taki primerjavi sedanosti s preteklostjo otožni. Laudator temporis acti! Ljudje novih razmer pa se ne ozirajo nazaj in ne primerjajo. Mladi svet našega časa nima niti volje niti snovi, da primerja sedanje s preteklim, sodi absolutno, pa je rad dobre volje in je dokaj zahtevnejši in s seboj zadovoljnejši nego z drugimi. Morda pa nov povojni rod vedreje stopa v svet prav, ker ni predobremenjen po pritežku starih spominov, kdo ve?

Kar v obče, velja tudi v gospodarskem in socialnem pogledu. Ko pa je temu tako, je včasih od važnejših dogodkih koristno spominjati se in v bežnem pregledu napraviti si račun o poti, ki je za nami od prevrata.

Po prevratu se je v gospodarskem življenju za mnoge gospodarje naravnost obrnil svet. Takorekoč preko noči so stali pred docela novim položajem, pa je bilo treba hitro preurediti in prilagoditi se. Veliko gibčnost je v tem pogledu pokazal trgovski svet. Res pravi elastikarji, ako jim daš in puščaš svobodo! Ali o tem ne bi danes govoril, pa bi rad poudaril, kako hitro smo zgostili v Sloveniji organizacijske mreže, ko smo dobili po prevratu v okleščeni obliki sicer, ali ipak enotno Slovenijo, ideal, ki so si ga Slovenci želeli ob svojih politično najbistrejših časih.

Za Avstrije skromna Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko je hitro razširila svoj delokrog na celo Slovenijo, pa je v neokrnjeni obliki in nedeljena srečno kjubovala sredo-bežnim strujam in se utrdila kot Zbornica za TOI za Slovenijo. Ces. k.r. kmetijska družba kranjska je spričo novih nalog hitro razprostrla svoj delokrog na celo Slovenijo, pa postala po imenu in delu Kmetijska družba za Slovenijo. Industrijalci so si zgradili dobrovoljno organizacijo v »Zvezi industrijecev na slovenskem ozemlju« nedolgo po prevratu. Trgovci so razpletli svoje organizacije po gremijih in zadrugah in si po najlepše uspelem vseslovenskem trgovskem shodu ustanovili za vse trgovske gremije in zadruge skupno »Zvezo trgovskih gremijev in zadrug v Sloveniji«. Obrtniki imajo za svoje številne in mnogolike organizacije v zadrugah, ki so obvezne, za ljubljansko in mariborsko oblast »Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani« in »Splošno zvezo obrtnih zadrug v Mariboru«. Gostilničarji, ki imajo po svojem poklicu posebne potrebe in so nekako sredi med trgovci in obrtniki po svojih poslih, imajo razven tega za svoje gostinčarske zadruge v ljubljanski in mariborski oblasti »Zvezo gostilničarskih zadrug« v Ljubljani in »Zvezo gostilničarskih zadrug« v Mariboru. Mimo tega obstoje za trgovce in obrtnike različne dobrovoljne združbe z večjim ali manjšim okolišem. Državni uradniki in nameščenci v zasebnih službah

imajo svoje stanovske organizacije, tako »Zvezo državnih nameščenec za Slovenijo« v Ljubljani, »Zvezo privatnih nameščenec za Slovenijo« v Ljubljani. Tako pa je bil krog organizacij v Sloveniji, ki so stanovskega značaja — obvezne ali dobrovoljne — izpolnjen tudi v svojem zadnjem sektorju, ko je leta 1921 dobilo delavstvo v delavskih zbornicah svoje legitimno zastopstvo, pa je naslednje leto začela delovati »Delavska zbornica za Slovenijo« v Ljubljani.

Kdor preudarja razvoj teh organizacijskih prizadevanj pri nas retrospektivno, mora priznati, da smo se Slovenci udeleževali na tem polju srečno in uspešno, dasi so bile težave velike in so tuintam celo pojavi, ki niso prijazni organizacijskemu razvoju.

V Sloveniji so na polju delavske organizacije začeli ledino orati zgođaj že v 80. letih in so se iniciatorji tega gibanja z velikimi osebnimi žrtvami in izgubami trudili, da pripravijo plodno zemljo za sistematično organizacijsko setev. Pionirji in znaniki, ki utirajo pota novim idejam, imajo vedno gromadne težave, pa poznejši rod v milejših razmerah navadno nima prave ocene za tako delo, ker mu ledena in nerazumna trdost starih časov ne more živu dovolj lebdeti pred očmi. Tudi delavski organizatorji so kot novi glasniki pri nas le prečesto zadeli v živ kamen odpora in so mnogi od njih drago plačevali svojo vnetost za novo, ki so mu tedaj rekli rovarenje. Že za starega režima pa je postal položaj za širjenje delavske organizacije osobito po letu 1907 neprimerno lažji. V bistveno izpremenjenih razmerah po dokončani svetovni vojski je pri nas kakor drugod postala socialna do-zvetnost neprimerno večja, pa je tudi v naši državi dobilo delavstvo že leta 1921 zastopstvo, ki mu gre, v posebni naredbi, definitivno pa leta 1922 v zakonu o zaščiti delavcev. Razsežno delo je moglo pričeti stoprav tri leta pozneje, ko so delavske zbornice dobile pravico pobirati prispevkov od zavarovanih mezd. Brez borbe ni šlo, ali brez borbe ni življenja in na mnogih poljih brez borbe tudi ne napredka. Za pravično mislečega človeka, ki mora vzeti v preteht koristni in pride celote, so zahteve po legitimnem zastopstvu tistih, ki delajo in služijo, v moderni državi take, da morajo po svojem bistvu in po svoji naravi prodreti in priti do veljave. Nedostopna zakrknjenost v takih stvareh ne velja in ne drži. O tem je že grof Mirabeau, menda prepozno, prepričeval francoski dvor. Pa da prestopimo od medrovanja do živih dejstev!

Živa resnica je, da »Delavska zbornica za Slovenijo« že več let živahno deluje, in objektivni motrilec razmer mora priznati, da se je v javnem življenju uveljavila hitro navzlic velikim težavam, ki so zvezane z organizacijo novega zastopa, ki mora takorekoč vse nanovo izgraditi, pri temelju počenši. Živa resnica je, da je mlada delavska zbornica, premagavši hitro začetne težave, takoj začela pečati se z dolgo vrsto kompliciranih vprašanj, pa sedaj, ko v nedeljo odvarja na svečan način svoj lastni dom, lahko pokaže vpošteven aktiven saldo svojega

dela. To dejstvo samo na sebi priča zgovorno dovolj o uspešnem udeleževanju in smotrenem delovanju v prvih letih.

Slovesna otvoritev lastnih prostorov je pomemben dan ne samo za naše organizirano delavstvo, marveč je markanten dogodek v razvoju slovenskega naroda, ki z malimi izjemami živi od rednega vsakdanjega dela. Kdor čuti, da stoji na svojem, postane samozavestnejši, ali se vanj useli tudi čut večje odgovornosti, ker vé, da mora svoje vse oprežneje čuvati. V Slovincih ni tistih strašno zevajočih prepadov med nebotičnim bogastvom in obupnim siromaštvom, ali obstoja dveh taborov tudi pri nas ni mogoče tajiti, pa je samo želeli, da se ob trdem trenju koristi najdejo v obeh taborih vodniki, ki ne iščejo borbe zaradi borbe, marveč imajo ob vsem strunnem zastopanju njim zupanih koristi in pridov voljo, pogum in sposobnost, da iščejo tudi tedaj, kadar se zde četam nasprotja nepremostna, sprejemljivo rezultanto med hladno pametjo, ki samo računa, in med srcem, ki zna ob pravem času odjenjati.

Brez sentimentalnosti in izven svatbenega razpoloženja: Ko te dni dobijo naši delavci in nameščenci po svojem vrhovnem besedniku »Delavski zbornici za Slovenijo« svoje nove in lepe prostore, ki so predpogoj za redno vsakdanje delo, se odkritosrčno veselimo tega znamenitega napredka delavcev in nameščenec, ki so važni sotrudniki in sotravorci v obrtnosti in kupčiji, in jim ob posrečeni akciji za lastni dom izrekamo svoje čestitke in pri tem s priznanjem poudarimo, da nam je baš »Delavska zbornica za Slovenijo« pokazala kot mlada naprava pot, ki vodi do lastnih stanovskih domov.

DIREKTNE TARIFE MED ČESKOSLOVAŠKO IN JUGOSLAVIJO.

Že od junija lanskega leta se vrše pogajanja o direktnih tarifah med Českoslovaško in Jugoslavijo. Pogajanja bodo končana koncem poletja, tako da stopijo tarife v veljavo začetkom jeseni. Na direktnih tarifah bodo zainteresirane českoslovaške, madžarske, avstrijske in naše železnice.

JUGOSLOVANSKO IN OGRSKO ŽITO V ITALIJI.

V Italiji si jugoslovansko in ogrsko žito močno konkurirata. V krogih ogrskih žitnih izvoznikov se širi vest, da namerava jugoslovanska vlada znižati izvozno carino na žito ter dovoliti še nadaljne tarifne ugodnosti, da more v Italiji laže konkurirati z ogrskim žitom. Poučeni krogi v Budimpešti pa pravijo, da to ni res in da širijo izvozniki take vesti z namenom, da napotijo ogrsko vlado k še večjim olajšavam.

IMENOVANJE NOVEGA RAVNATELJA POŠTNE HRANILNICE V LJUBLJANI.

Za ravnatelja Poštne hranilnice v Ljubljani je bil imenovan g. dr. Vladimir Vidmar. Ravnatelj dr. Vidmar ni med nami nova oseba. Kot dolgoletni tajnik na tem zavodu, je šel vsem številnim interesentom, ki so se obračali do njega za informacije in nasvete, vedno drage volje na roko. V zadnjem času je vršil tudi dolžnosti namestnika direktorja. Dr. Vidmar je rodom iz znane ljubljanske družine. Njegov oče je bil do prevrata poštni direktor v Puli. Novoimenovanega ravnatelja toplo pozdravljamo in mu želimo na odličnem mestu najboljših uspehov.

Za mednarodno ureditev lesne trgovine.

Zbornica dunajske borze (efektne in devizne) nam sporoča v daljšem dopisu sledeče:

»Ob priliki dunajskega veleseljma, ki se vrši od 10. do 17. marca 1929, se bodo dovolile obiskovalcem obširne vozne ugodnosti na Dunaj in nazaj. Zbornica dunajske borze name-rava prirediti ob tej priliki v okviru dunajske lesne borze prvokrat mednarodni sestanek interesentov lesne industrije in trgovine.

V to svrhu bode poskrbela, da se v sredo, dne 13. marca 1929 udeleži borznega sestanka od 11. do 13. ure na Dunaju v borznih prostorih (I. Schottenring) posebno veliko število avstrijskih lesnih producentov in lesnih trgovcev in s tem poda možnost navezanja poslovnih stikov z inozemskimi obiskovalci.

Razen tega predlaga dunajska borza, da bi se v sredo, dne 13. marca 1929 ob 16. uri popoldne vršilo posvetovanje zastopnikov inozemskih in avstrijskih lesnih borz in lesnih udruženj. Predmet tega posvetovanja bi bila nastopna vprašanja:

1. Da-li je upravičeno stremljenje poenostavljenja lesnih uzanc in prodajnih pogojev za eksportni promet. Na kak način bi bilo to izvedljivo?

2. Da-li bi bila možna kooperacija posameznih lesnih borz v tem smislu, da se priobčujejo ponudbe in povpraševanja med posameznimi borzami redno ali vsaj v slučaju potrebe, če lastni trg nima dovolj blaga za kritje povpraševanj?

3. Da-li je upravičeno stremljenje stalnega kontakta med posameznimi lesnimi borzami potom vzajemnih obiskov od strani interesentov in če se naj taki sestanki vrše na Dunaju ob priliki veleseljmov (dvakrat na leto)?

Enako vabilo je poslala zbornica dunajske borze na sledeče lesne borze: Bratislava, Budapest, Olomuc, Praga, Zagreb, razen tega na inozemske korporacije: Verein von Holzinteressen Südwestdeutschlands in Freiburg in Bayern, Verband rheinisch-westfälischer Holzändler in Essen, Syndicale de bois du Bas-Rhin, du Hout-Rhin & de le Moselle, Strasbourg.

Zbornica dunajske borze nas ko-nečno prosi, da ji sporočimo do 27. t. m. koliko interesentov iz našega okoliša se namerava udeležiti tega posvetovanja.

V interesu naše lesne industrije bi bilo vsekakor priporočljivo, da se odzove temu vabilu čim večje število lesnih producentov in trgovcev, da morejo na lieu mesta izraziti svoje pomisleke oziroma svoje želje. Podpisano tajništvo prosi z ozirom na to, naj reflektanti blagovole sporočijo do 25. t. m. eventualne želje, oziroma njihovo udeležbo na tem posvetovanju, da jih more pravočasno prijavit dunajski borzi.

Tajništvo ljubljanske borze za blago in vrednote, Kongresni trg št. 9/1.

Zveza trgovskih gremijev je založila 4000 izvodov ponatisa predavanja gospoda zborničnega konzulenta Žagarja. »Kako naj se izpolni davčna prijava za pridobnino«, ter jih sorazmerno s številom članstva razposlala na posamezne gremije. Predavanje je za pravilno izpolnitev davčne prijave od velike važnosti, pa je zato v lastnem interesu trgovstva, da si jih nabavi pri svojih pristojnih gremijih.

Važna odločba o zoboteknikih.

Težko je pri nas najti kako zakonodajno polje, v katero bi različni nekompetentni ministrski resori toliko posegali, kakor v obrtno zakonodajo in z njo zvezane uredbene predpise. Gostilničarske obrte urejata notranji in finančni minister, stavbne obrte hoče urejevati minister za javna dela, odpiranje in zapiranje trgovskih in obrtnih lokalov minister za socialno politiko.

Tudi zobotekniški obrt deli to usodo. Ureditev tega obrta si na podlagi sanitetnega zakona, ki za Slovenijo ne velja, lasti minister za narodno zdravje. Zato so nastale v zadnjih letih v tej stroki naravnost neznosne razmere. Tako vidimo, da n. pr. trgovskoobratni resor po obrtnem zakonu in zobotekniški uredbi odbija prošnjo za zobotekniško koncesijo, prosilec pa se obrne na ministrstvo zdravja in to mu dá dovoljenje po svojih predpisih.

Zanimivo je zato načelno stališče, ki ga je zavzel in sporočil ministrstvu zdravja s posebno predstavko veliki župan ljubljanske oblasti ob priliki nekega priziva zoper prepoved naziva »dentist«. Predstavka med drugim pravi:

»Pri nas veljavna naredba z dne 20. marca 1892, št. 55 drž. zak., ki jo je izdalo bivše avstrijsko ministrstvo sporazumno z ministrstvom notranjih del in ki je bila deloma izpremenjena z ministrsko naredbo z dne 14. februarja 1904, št. 15 drž. zak., sloni na pooblastilu določbe § 24. obrtnega zakona z dne 15. marca 1883, št. 39 drž. zak., ima torej moč zakona ter se more izpremeniti ali izmenjati samo z zakonom.

Vsi predpisi naslovnega ministrstva, ki urejajo vprašanje zobnih zdravnikov in zobnih tehnikov, to so:

1. pravila o zobnih zdravnikih in zobnih tehnikih z dne 28. avgusta 1919 (Službene Novine št. 91 iz leta 1919),

2. dodatek k pravilom o zobnih zdravnikih in zobnih tehnikih z dne 9. aprila 1920 (Službene Novine št. 91 iz leta 1920),

3. program za strokovni izpit dentistov in zobnih tehnikov z dne 11. maja 1921 (Službene Novine št. 121 iz leta 1921) in

4. izpremembe v pravilih o zobnih zdravnikih in zobnih tehnikih iz leta 1924 (Službene Novine št. 87 iz leta 1924) —

slone na pooblastilu členov 1., 3., 4. in 33. sanitetnega zakona, ki doslej še ni bil razširjen na ozemlje cele države. Omenjeni sanitetni zakon za Slovenijo ne velja in torej tudi ne pravi in naredbe, ki so izdane na podstavi tega zakona.

Iz navedenega sledi, da bi bilo ministrstvo za narodno zdravje pristojno za izdajanje dovolil za poslovanje zobnim tehnikom po »izpremembah« v pravilih o zobnih zdravnikih in zobnih tehnikih iz leta 1924 samo za območje, za katero je v veljavi sanitetni zakon.

Za Slovenijo so nesporno v veljavi še bivši avstrijski predpisi. Po tukajšnjih predpisih so zobotekniški posli obrt in sicer koncesijoniran obrt. Koncesijo izdajajo obrtna oblastva druge stopnje, to so pri nas veliki župani. Za območje cele Slovenije obstoja »Deželna zadruga koncesijoniranih zobnih tehnikov v Ljubljani«, ki se ji mora po zakonu (§ 23. a obrtnega reda) dati vselej, preden se podeli koncesija, prilika, da po predpisanem roku upogleda pri oblastvu dokazila, ki jih je stranka predložila kot dokaz svoje usposobljenosti. Zadruga ima po zakonu (§ 116. a o. r.) pravico priziva, ako se je koncesija podelila zoper njeno mnenje, ali ako sploh ni bila zaslišana. Zadruga pa je onemogočeno uveljavljati svoje v zakonu zjamčene pravice, ako ministrstvo za narodno zdravje izdaja koncesije, kakor se je to zgodilo doslej v več primerih.

Opozorjam nadalje, da se v osnutku za enotni obrtni red, ki naj se uveljavi za celo državo, prištevajo zobni tehniki med koncesijonirane obrti, in da se torej praksa, ki je doslej v veljavi za Srbijo, to je, da podeljuje zobotekniške koncesije ministrstvo za narodno zdravje, ne bo obdržala nikjer.

Ministrstvo prosi, da podobnih koncesij za Slovenijo ne izdaja več in da objavi, da zgoraj navedeni predpisi ministrstva ne veljajo za kraje, za katere ne velja sanitetni zakon, na podlagi katerega so bili izdani ti predpisi.

Ustanovna skupščina Saveza tekstilnih industrij kraljevine SHS.

V soboto dne 9. februarja t. l. se je vršila pod predsedstvom g. Vlade Ilića prva redna glavna skupščina Saveza tekstilnih industrij kraljevine SHS po odobritvi pravil od strani gospoda ministra trgovine in industrije.

Gospod Gjoka Čurčin, I. sekretar Centrale industrijskih korporacij kraljevine SHS, je podal splošni pregled o stanju naše industrije in o potrebi njene zaščite z ozirom na protekcionistične težnje ostalih držav, zlasti onih v zapadni in centralni Evropi.

O delu Saveza od njegovega osnovanja je referiral g. dr. Cvetko Gregorič, kakor sledi: O priliki trgovskih pogajanj s Čehoslovaško je bil izdelan obširen in detajlen elaborat, ki je bil izročen naši delegaciji. Predsedstvo in tajništvo je pazljivo spremljalo vse druge dogodke, pri katerih so bili tangirani interesi tekstilne industrije. Objavljeni so bili razni članki, kojih cilj je bil, doseči pri nas razumevanje za važnost industrije v splošnem in tekstilne industrije posebej, z ozirom na pasivnost naše trgovinske bilance in na težnjo tujih držav, da z agrarnimi carinami dvignejo svoje kmetijstvo na škodo našega izvoza.

Gospod Gjoka Čurčin je podal obširen referat o mednarodni konferenci volne, ki se je vršila v Parizu novembra 1928.

Gospod Milan Prpić je opozoril na škodo, ki nastaja za naše gospodarstvo, zlasti za tekstilno industrijo, vsled uvoza starih instalacij in starih strojev. Predlagal je, da podvzamejo potrebne mere v ta namen, da se pre-

preči uvoz starih instalacij in starih strojev in svrhu izpopolnitve in racionalizacije naše industrije. Skupščina je predlog soglasno sprejela.

Gospod Vlada Ilić je poudarjal potrebo racionalizacije in sistemiziranja proizvodnje, kakor tudi potrebo pobijanja neloyalne konkurence, ki škoduje konsumentu in producentu.

Nato se je razvila diskusija o težavah pri državnih naročilih, ki dostikrat povzročajo veliko škodo industriji in državi sami. Te težave izvirajo od tod, ker so pogoji za državne dobave često tako sestavljeni, da jih je tehnično nemogoče izpolniti. Sklenilo se je, da stopi Savez s pomočjo Centrale in industrijskih korporacij v stik z merodajnimi faktorji v ta namen, da se ob sodelovanju strokovnjakov iz gospodarskih krogov izdelajo tehnično izvedljivi pogoji.

Gospod dr. Cvetko Gregorič je nato poročal o stanju trgovskih pogodb, kolikor zadevajo tekstilno industrijo.

Nato je bila izvoljena uprava, v katero so vstopili vsi člani dosežanje začasne uprave in še nekaj drugih oseb.

Kvalitetna
znamka

Zahtevajte
povsod!

PODALJŠANJE ZAVEZNIŠKE POGODBE MED JUGOSLAVIJO IN ČEŠKO-SLOVAŠKO.

12. t. m. so bli izmenjani v Pragi ratifikacijski instrumenti protokola, podpisanega 19. septembra 1928 v Zenevi in tičočega se podaljšanja zavezniške pogodbe med Čehoslovaško in Jugoslavijo. Protokol o izmenjavi ratifikacij sta podpisala v imenu češkoslovaške vlade zunanji minister dr. Beneš, v imenu jugoslovske vlade pa poslanik Lazarevič.

BAKRENA MRZLICA.

Bakreni kartel je dvignil ceno na novo, od 17.50 na 17.75 cents, nato na 18 in na 18.25 cents. Beremo: Trg je trenutno popolnoma desorganiziran, londonske notacije za posamezne vrste bakra kažejo najhujše abnormalnosti. Londonski trg je menda popolnoma propadel. Dvomljivo je, če je kartel še gospodar položaja ali ne več. Evropski krogi, ki stojijo kartelu blizu, opazujejo razvoj s skrbjo. V Berlinu so na stališču, da bo končna konsolidacija trga mogoča le tedaj, če se bo produkcija znatno zvišala. Predpogoji za to so popolnoma podani. — Vemo, da je bil kartel ustanovljen v svrhu stabilizacije cen. A konjunktura je bila za »stabilizacijo« preveč ugodna, in je kartel cene neprestano zviševal, dokler niso v splošno razburjenost dosegle sedanje višine.

S PRESKRBO ŽITA V RUSIJI NE GRE.

Nabava žita v mesecu januarju se je zelo slabo obnesla, in je dal januarski načrt samo 58 odstotkov. To je tembolj čudno, ker se je v zadnjem času na stroške največjega odtoka industrijskega blaga iz mest posrečilo, da so zalozili vasi žitoodvišnih pokrajin v zadostni množini z industrijskimi izdelki, da je bila mikavnost za prodajo žita torej velika; uradna nakupna cena je bila v številnih pokrajinah zvišana za 30%, v nekaterih celo za 50 odstotkov. — Kot v drugih mestih bodo tudi v Moskvi oddajo kruha racionalirali, a ne bodo zalog konfiscirali, temveč hočejo zagurati precej velike krušne množine — na osebo 1½ do 2 funta po 400 gramov — za delovno prebivalstvo po nizkih cenah. Ostalo prebivalstvo si bo kruh lahko kupilo po zvišanih cenah v državnih ali zasebnih pekarnah.

OBRETNNE MERE V EVROPI.

Dvig angleške obrestne mere od 4% na 5% nas vpraša, kakšna je obrestna mera drugod. Najnižja je v Franciji in Švici, 3½%, in smtarajo zato tam zvišanje za potrebno. Sledi Belgija s 4%, nato Holandska in Švedska s 4%. Čehoslovaška in Danska imata 5% obrestno mero; Jugoslavija, Rumunija in Italija 6%, Avstrija 6½%, Ogrska 7%, Poljska 8%, Bolgarija in Grška 9% obrestno mero.

Trgovina.

Seznam večjih importerjev sadja in zelenjave iz Stockholma je interesentom v pisarni zbornice TOI na vpogled.

Razpuščen ogradski kartel. Kljub uradnemu demontiju sta bila pred kratkim razpuščena oba ogrska tekstilna kartela, nato pa kartel, ki je izdeloval niti. Izredno slabi položaj ogrske tekstilne industrije je tudi temu kartelu upihnil luč. Sedaj se trese še en kartel, ki ima pomen tudi za Jugoslavijo, kartel salami. Ta kartel je bil prav dobro zgrajen in se njegovo delovanje ni tikalo samo določitve cen, temveč tudi kontingentirane produkcije, nakupa itd. Velika jugoslovska, čehoslovaška in rumunska konkurenca je pa povzročala kartelu velike težkoče in mu je izvoz v Nemčijo, Čehoslovaško in Avstrijo izdatno ovirala. Sedaj beremo, da hočejo nekateri vodilni člani iz kartela izstopiti, s čimer bi bil njegov obstoj zapečaten. Ogrska s karteli nima posebne sreče.

Davki in takse.

Poziv za vložitev davčne prijave za pridobnino za leto 1929. Davčna uprava za mesto v Ljubljani pozivlja ponovno vse pridobniki zavezane osebe, ki izvršujejo v njenem območju kako podjetje, obrt ali samostojen poklic, da vložijo predpisano davčno prijavo za leto 1929 najkasneje do 28. februarja 1929 in sicer osebno ali priporočeno po pošti. Kdor ne vložil davčne prijave v navedenem roku, plača kot kaznen 3% od odmerjenega osnovnega davka in ako prijave ne vložil niti na pismeni poziv v nadaljnjem roku 8 dni, pa 10% osnovnega davka. — Vršilec dolžnosti šefa davčne uprave za mesto v Ljubljani: Mosefiz.

Doba stabilizacije valut zaključena.

Znano je, da so se nekateri angleški bankirji po vojski bali, da ne bo na razpolago dosti zlata za polno kritje zlate porabe v valutarične svrhe. Priznamo lahko, da je dvig zlate produkcije bistveno zaostal za napredkom v trgovskem prometu in da bodo morda tudi največja zlata najdišča kmalu izčrpana; a nismo še dobili sredstva, ki bi nam moglo biti nadomestilo za zlato. Tudi moremo pričakovati, da bomo odkrili nova zlata najdišča, ki nam bodo nadomestila izčrpane rudnike oziroma poljana. Dalje vidimo, da so plačilne metode brez gotovine postale po vojski številnejše in racionalnejše in da tudi ta okolnost zmanjšuje strah pred pomankanjem zlata. Drugo vprašanje je seveda to, če so zlate zaloge sveta pravilno razdeljene. Dočim so imele Zedinjene države pred vojsko le razmeroma majhno zlato zalogo, so imele leta 1922 v svojih rokah že 42% vsega zlata na svetu in l. 1925 že 51%. Odstotki Evrope so padli od 59% v letu 1913 na 36% v letu 1922 in na 32% v letu 1924.

V zadnjih dveh letih so pa pač pri tele velike množine zlata nazaj v Evropo. Od kulminacijske vsote 4610 milijonov dolarjev v aprilu leta 1927 se je znižala zlata zaloga Zedinjenih držav polagoma na 4109 milijonov na koncu junija l. 1928; nato je zopet nekoliko narasla. Ameriški zlati eksporti so šli večinoma v Francijo, Nemčijo, Anglijo itd. So pa ti transporti zaključki velikih kreditov in mednarodnih posojil, in prvi vrsti za oporo valutnih stabilizacij.

Konec leta 1928 je videl torej že drugačno razdelitev zlata kot leto

1927. Na koncu leta 1928 so imele Zedinjene države 781 milijonov funtov zlata, Anglija 250, Francija 257, Nemčija 133 itd. Zedinjene države imajo danes samo še okoli 35 odstotkov svetovnih zlatih zalog v primeri z 51 odstotki še pred par leti. Razdelitev zlata se je torej bistveno zboljšala in sicer v zvezi z valutno stabilizacijo, ki jo moremo smatrati danes v bistvu za zaključeno. Zadnji koraki v tej smeri so bili narejeni, ko se je v lanskem juniju povrnila Francija k zlati valuti in ko je bila pred par dnevi odrejena stabilizacija rumunskega leja.

Zlato je prevzelo torej zopet svojo staro nalogo in zlata valuta ima danes zopet prvo mesto kot pred vojsko. Seveda moramo za prehodno dobo priznati smotrenost zlatodevize vrednote; ona je olajšala povratek k zlatemu standardu in k istočasni prihranitvi na zlato. Vendar se bodo prej ali slej povrnilo vse države k čisti zlati valuti; a tudi tedaj se ob sistematični izgradbi kredita in plačilnih metod ne bo treba bati, da bi zlata zmanjkalo. En problem se pa pač mora še rešiti, in sicer je to stabilizacija nakupne moči zlata. Mednarodna kooperacija novih bank je napravila na tem polju komaj še prve korake; a upajo, da se bosta finančni odbor Zveze narodov in začrtana izvedeniška komisija tega velevažnega dela lotila v najbližjem času.

Vi zaslužite,

Razpačajo v krajevni SHI Fran Ksov. Lešnik, Maribor, Cankarjeva 26

če imate MAGGI-jeve izdelke za juhe stalno v zalogi!

Denarstvo.

Stabilizacija leja. Finančni minister Rumunije, Popovici, je v senatu naznanil stabilizacijski tečaj leja. Lej odgovarja desetim miligramom čistega zlata. Na 1 angleški funt pride 813 lejev, na 1 dolar 167-18 lejev, na francoski frank 6-55 lejev. Sto lejev je enako 3-10 švic. ali zlatim frankom. Hkrati je prinesel rumunski uradni list poročilo, da je lej končoveljavno stabiliziran.

Bolgarija bo izdala nove srebrne novce po 20, 50 in 100 levov.

Preciziranje ogrskih bančnih bilanc. Britansko-ogrška banka, ki izdaja tudi konjunkturna poročila o položaju ogrskega gospodarstva, je predložila svojo bilanco in je izkazala iz inozemstva prihajajoče kredite in hranilne vloge ločeno od domačih hranilnih vlog in imovnin. To preciziranje bančne imovine splošno odobravajo in zahtevajo, naj bi vse banke izdajale detajlna poročila; kajti le na podlagi detajliranih podatkov bo mogoče ugotoviti, kakšno višino je dosegla na Ogrskem akumulacija kapitala. Spričo detajliranih računov se bo videlo, da je akumulacijski proces na Ogrskem dosti manj napredoval, kot se je doslej domnevalo. Mi smo o naraščanju hranilnih vlog na Ogrskem stalno poročali ter tudi o njih razmerju do predvojnega časa.

Industrija.

Črni in rjavi premog v Češkoslovaški leta 1928. Produkcija obeh vrst je v letu 1928 napredovala, in sicer pri obeh vrstah za 3 do 4%. Črnega premoga so nakopali 15.170.000 ton (leto prej 14.670.000) ter so s tem prekoračili produkcijo zadnjega predvojnega leta 1913 (14.270.000 ton) za 6-3%. Produkcija rjavega premoga je znašala lansko leto 20.710.000 ton, leta 1927 20.030.000 ton, leta 1913 pa 23.140.000 ali za 10-5% več kot lani, torej obratno kot pri črnem premogu. Glavni delež na dvigu od predlanskega do lanskega leta ima pomnožena domača prodaja, dočim se eksport ni v nobenem oziru zboljšal in je boljše, če se z inozemsko prodajo sploh ne računa. — Rudniki črnega premoga se nahajajo zlasti v sredini in na severovzhodu Češke ter v sredini Moravske, rjavi premog pa pretežno v globoki vrtni pod Rudnimi gorami.

Povišanje ameriške tekstilne carine. V proračunski komisiji reprezentančne hiše v Washingtonu so predlagali zastopniki ameriških volnenih predilnic zvišanje obstoječe carine na volneno blago in suknjo boljše kvalitete. Industriji so dejali, da morejo producirati Italija, Češkoslovaška, Japonska, Francija in Nemčija po nižjih nabavnih stroških kot Zedinjene države.

V ŠTIRIH MESECIH DVAJSET NOVIH AMERIŠKIH INVESTMET - TRUSTOV.

Po ameriških računih je bilo ustanovljenih v Zedinjenih državah od oktobra naprej 20 novih investment-družb s skupno glavnico 600 milijonov dolarjev. Pomen te številke nam bo jasen, če povemo, da znaša glavnica vseh prej ustanovljenih takih trustov samo ca. 1 milijardo dolarjev. V ustanavljanju teh trustov z ozko orisanim delovnim načrtom pride do izraza tendenca po specializaciji. Trusti zadnjih mesecev so bili ustanovljeni za petrolejske vrednote, za efekte, tobak, aviatiko in za par drugih namenov. Naznanjenih je že več drugih podobnih ustanovitev, med njimi posebno velik trust za mednarodne avtomobilne vrednote in trust kavčuka. Opaža se tudi veliko stremenje emisijskih bank za priključitev k investment-trustom.

TOVARNA BRIKETOV V BOLGARIJI.

Upravni svet bolgarskega državnega rudnika v Perniku je odobril predlog ravnateljstva glede zgradbe briketne tovarne v Perniku po najmodernejšem sistemu. Sedaj izdelujejo načrte; v kratkem bodo razpisali javne in mednarodno dostopne dobave glede gradbe, opreme itd.

PO SVETU.

Češkoslovaška trgovska bilanca se je v januarju zelo poslabšala; dočim je izkazal lanski januar aktivnost 236 milijonov šilingov, je bil letošnji januar pasiven z 285 milijoni. Poslabšanje napram lani znaša torej 521 milijonov šilingov.

Rumunsko stabilizacijsko posojilo je zavarovano z državnimi monopoli na tobak, sol in vžigalice ter z brezpogojnim jamstvom rumunske države; ob emisijemskem tečaju 88% znaša z upoštevanjem vseh okolnosti obrestovanje 8-322%.

Nemške bolniške blagajne imajo 600 milijonov mark premoženja; torej približno toliko, kolikor znaša ves enoletni izvoz in uvoz Jugoslavije.

Koncentracija v avstrijski tekstilni industriji se nadaljuje; sedaj se bo zopet združilo devet merodajnih bombazevih tovarn. Ta koncentracija ima svoj izvor v vedno rastoči nerentabilnosti, ki je imela v zadnjem času za posledico večkratno omejitve obrata.

Inozemski krediti Ogrske po pričetku sanacije znašajo 1 milijardo in 300 milijonov pengö; 300 milijonov jih je kratkoročnih, 1100 milijonov dolgoročnih.

Ogrski rudarji zahtevajo, naj se uvoz inozemskega premoga v Ogrsko prepove.

Rekonstrukcijo ogrskih državnih železnic zahtevajo ogrski gospodarski krogi s čimdalje večjim poudarkom. Ker ni domačega kapitala, mislijo najeti inozemsko posojilo. Inozemci naj izdelajo tudi rekonstrukcijski načrt.

Sladkorne tovarne v Persiji hočejo zgraditi, če se bo izkazalo, da morejo izdelovati sladkor po nižji ceni kot je cena importiranega sladkorja. Vrednost sladkornega importa v Persijo znaša sedaj ca. 2 milijona funtov. Beremo, da bodo pri dobavi strojev imele prednost češkoslovaške tvrdke.

Meinl d. d. poroča, da je bila kupčija v preteklem letu zadovoljiva in da bo znašala dividenda šil. 1-20 (l. 1927. je znašala šil. 1-10).

Holandska družba umetne svile Enka ustanavlja 860 novih delniških družb, kojih vsaka ima isto glavnico 125.000 holandskih goldinarjev. Toliko število družb s tako majhno glavnico ima svoj vzrok v holandskem delniškem pravu, ki ne dopušča več kot 6 delnic za eno osebo. Enka hoče s temi ustanovitvami uveljaviti svoj vpliv v koncernu Breda.

Erma, mednarodni kartel tračnic, je pred obnovo. Odbor za obnovo je izdelal dva načrta, kakor bo pač izpadel dogovor z Anglijo.

Tvrška R. in A. Gorjau v Zagrebu je ustavila izplačila. Beremo, da odgovarjajo pasivom v znesku 8 milijonov Din skoraj enako visoka aktiva.

I. razstava klobučnih vsorcev se vrši od 21. do 28. februarja na Dunaju I., Graben 16. Odrpta bo vsak dan od 10. do 6. ure. Ne samo v krogih modistk, tudi sicer je zanimanje za razstavo veliko.

Uvoz hmelja v Nemčijo je znašal leta 1927 48.635 meter. stotov, lani pa 45.208 meter. stotov. Jugoslovanski izvoz v Nemčijo je narasel od 8007 meterskih stotov v letu 1927 na 14.562 meter. stotov v letu 1928, češkoslovaški izvoz je pa padel od 31.484 meter. stotov na 23.454 meterskih stotov.

Trg konoplje v Vojvodini je miren; zalog je malo in lastniki zahtevajo zato za blago visoke cene. Konsum je oprezen in se ravno vsled visokih cen omeji na najnujnejše nakupe.

Stekla za ogledala so napravili v U. S. A. leta 1927 za 111 milijonov kvadratnih čevljev; leta 1928 pa za 130 milijonov kvadratnih čevljev.

Kršilec prohibicije kaznovani. V Chicagi je bilo 53 oseb obtoženih, da so kršile Volstendov zakon in je bilo obsojenih na plačitev denarne globe v znesku od 50 do 500 dolarjev in z zaprom. Obtoženci so stanovali v Melrose Parku, ki je znano gnezdo butlegarjev. Kazni je izrekel zvezni sodnik Robert C. Baltzell.

Občni zbor gremija trgovcev za srez Laško.

(Nadaljevanje.)

V tekočem letu je stopila v veljavo nova davčna reforma, s katero se je odpravila lišna razredarina, namesto katere se pobira sedaj zgradarina, za katero so člani že oddali svoje prijave. — V letu 1929 se je nehalo plačilo dohodninskega davka, namesto katerega se bo sedaj plačal reformiran pridobninski davek, ki bo veliko višji, nego je bil sedanjí. Prijave za novi pridobninski davek se imajo predložiti najkasneje do konca tega meseca pri davčni upravi v Laškem. Trgovski list št. 14 z dne 31. januarja 1929 je objavil v celoti predavanje, katero je imel o načinu davčnih prijav za pridobnino, zbornični konzulent g. Zagar v Ljubljani, Mariboru in Celju. Nujno se priporoča vsem članom, naj to poročilo pazljivo čitajo ter se po istem držijo pri davčnih napovedih. — Prijave bodo brezdvomno povzročile marsikateremu preglavice, vsled česar se nujno svetuje, naj gre pri sestavi fasij tukajšnji pododbor članom na roko, kar sem drage volje pripravljen tudi jaz storiti za ostalo članstvo. Pri prijavih se bo moralo navesti bruto, to je kosmati dohodek, od katerega bo treba odšteti režijske stroške. — Pri ugotovitvi kosmatega dohodka se članom priporoča, naj istega izračunajo ločeno po raznih strokih v procentih od doseženega prometa. O višini kosmatih zaslužnih procentih naj se člani v raznih krajih posvetujejo. Izkazani čisti dohodek naj odgovarja približno vsoti, katero potrebujejo davkoplačevalci za lastno preživljanje. Prijavo mora predložiti na predpisani tiskovini vsak trgovec do 28. februarja 1929. — Kdor tega ne bode storil, bo plačal kazen 3% od osnovnega davka, ako je pa ne predloži na poseben uraden poziv v času od 25. marca do 3. aprila 1929, se kazen zviša na 10%.

Poročati moram nadalje, da se je pred letom ustanovilo Trgovsko dobrodelno društvo »Pomoč« v Ljubljani z namenom, dati po smrti kakega člana njegovim dedičem posmrtnino. — Člani morejo biti samostojni trgovci in trgovke, njih žene, odnosno možje, vsi uslužbenci trgovskih, industrijskih, bančnih in sorodnih podjetij in njihove žene ali možje. — Za člane od 40. do 60. leta je treba vpsolati zdravniško spričevalo kakšnega uradnega zdravnika. Povodom smrti kakega zavarovanega člana plača vsak član po 10 Din in razen tega pri prijavi enkrat za vselej vpisnino in vsako leto minimalno letnino za upravo članstva. Trgovsko dobrodelno društvo »Pomoč« šteje danes nad 1000 članov. — Umrlo jih je v pretečenem letu samo 10, za katere so plačali vsi člani desetkrat po 10 Din, to je skupaj 100 Din, dočim je društvo »Pomoč« izplačalo dedičem vsakega umrlega člana po 10.000 dinarjev posmrtnine. Ako se ne bode umrljivost med članstvom zvišala, katera je znašala v minulem letu komaj 1%, se mora smatrati zavarovanje pri društvu »Pomoč« kot jako ugodno, katero se vsakomur v lastnem interesu toplo priporoča.

Plenarnim sejam načelstva Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani sem redno prisostvoval ter bode podal o delovanju naše osrednje organizacije še svoje poročilo prisotni g. tajnik Podgoršek.

Ker bode letno poročilo o delovanju našega Trgovskega gremija še spopolnil načelnik trboveljskega pododpora gosp. Pavlin, zaključim svoja izvajanja v meritornem oziru ter podam h koncu še sledeče statistično poročilo o članskem gibanju pri našem gremiju v letih 1927 in 1928:

	1927	1928
Stanje članstva 1. I. 1927	336	331
prijavilo se je od 1. I. do 31. XII. 1927	18	17
odjavilo v istem letu	23	15

1927 1928

1. Stanje članstva koncem leta skupaj 331 333

Razdelitev članov po posameznih strokah:

Trgovcev z mešaním blagom	79	82
Konzumj in zadruga	8	8
Trgovci z domačim in južnim sadjem, slaščic, klobas itd.	46	45
Branjevci	32	34
Trgovci z vinom, pivom in žganjem na drobno in debelo	62	61
Trgovine s steklom	1	1
Trgovine z delikatesami	3	4
Kramarji in sejmarji z manufakturo, konfekcijo in galanterijo	24	26
Trgovine z usnjem	5	3
Trgovine s srebrnino in zlatnino	1	1
Trgovine s poljskimi pridelki	8	5
Trgovine z živino	11	11
Trgovine z lesom	41	44
Trgovine z mlekom	3	2
Trgovine s pohištvom	2	1
Trgovine z lesnimi izdelki	1	1
Trgovine z dežniki	1	1
Trgovine z otroško obleko	3	3

Skupaj 331 333
(Dalje prihodnjč.)

Ljubljanska borza.

Tečaj 15. februarja 1929.	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22-82
Berlin 1 M	13-505	13-585
Bruselj 1 belga	—	7-921
Budimpešta 1 pengö	—	9-9357
Curih 100 fr.	1094-40	1097-40
Dunaj 1 šilling	—	8-0065
London 1 funt	—	276-60
Newyork 1 dolar	56-77	56-97
Pariz 100 fr.	—	222-51
Praga 100 kron	168-20	169-
Trst 100 lir	—	238-04

Vrednote: Delnice: a) Denarni savodi: Celjska posojilnica d. d., Celje denar 158 dinarjev; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana denar 125 Din; Prva hrvaška štedionica, Zagreb denar 930 Din; Kreditni savod za trgovino in industrijo, Ljubljana denar 175 Din. b) Industrijska, trgovska in prometna podjetja: Zdržene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana denar 120 Din; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana denar 56 Din; »Sešir«, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka denar 105 Din; Tvorница za dušik d. d., Ruše denar 260, blago 280 Din.

Les: Smreka—jelka: Hlodi I., II., monte 1 m³ Din 260—300; brzojavni drogovci 250 do 280; bordonali merkantilni 320—350; trami merkantilni 260—300; škorete, konične, od 16 cm naprej 600—650; škorete, paralelne, od 16 cm naprej 660—700; škorete, podmerne, do 15 cm 500—550; deske-plohi, kon., od 16 cm naprej 550—600; deske-plohi, par., od 16 cm naprej 580—630. **Bukev:** deske-plohi, naravní, neobrobljeni 490—510; deske-plohi, naravní, ostromobi 750—1000; deske-plohi, parjeni, neobrobljeni 650—900; deske-plohi, parjeni, ostromobi 100—1250; restoni 500 do 550; tavolete 1200—1250. **Hrast:** hlodi I., II. 450—700; bordonali 1300—1500; deske-plohi, neobroblij. boules 1300—1600; deske-plohi, neobroblij. mekantil. 650—1150; deske-plohi, ostromobi (podnice) 1200—1350; frizi 1050—1250. **Drva:** bukova 22—24; hrastova 20—23. **Železniški pragovi:** 2-60 m, 14x24; hrastovi 50—55. **Oglje:** bukovo za 100 kg 85—90.

Žito: Pšenica: bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska vozna, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 292-50—295; bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska vozna, slov. postaja, dobava v februarju, plačilo v 30 dneh 297-50—300 Din; bačka: 80 kg, 20% primesi, mlevska vozna, slov. postaja, dobava v marcu, plačilo v 30 dneh 305—307-50; bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska vozna, slov. postaja, dobava v maju, plačilo v 30 dneh, 315—317-50 Din. — **Koruza:** ameriška plata koruza: promptna dobava, slov. postaja 345; bačka: času primerno suha, promptna dobava, slov. postaja 295—297-50. — **Jčemen:** baranjski: pivovarški, 68/69 kg 345—347-50 Din; bački, ozimni, 67/68 kg 330—332-50. — **Soršica:** 50% rži, 50% pšenice, postaja Domžale, plačilo v 30 dneh 277-50—280 Din. — **Moka:** pšenična Og: nova, feo Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačljivo po prejemu blaga 420—425 Din.

Tendenca: les: neizpremenjena; deželni pridelki: neizpremenjena.

Zaključki: les: — vagonov; deželni pridelki: 4 vagonov; drugo: — vagonov.

RAZNO.

Mariborski obmejni promet v l. 1928.
V letu 1928 je v Maribor došlo iz SHS 54.100 oseb, odpotovalo pa jih je 56.343; iz Avstrije 59.102 oseb, odpotovalo pa jih je 65.256; iz Češkoslovaške 20.052 oseb, odpotovalo pa jih je 19.456; iz Nemčije 9.778 oseb, odpotovalo pa 7.887; iz Italije 1.187 oseb, odpotovalo pa 1.125; iz Poljske 1.771 oseb, odpotovalo pa 1.649; iz Madžarske 1.016 oseb, odpotovalo pa 955; iz Bolgarske 266 oseb, odpotovalo pa 891; iz Amerike 419 oseb, odpotovalo pa 411; iz Rumunske 412 oseb, odpotovalo pa 306; iz Švice 582 oseb, odpotovalo pa 510; iz Anglije 214 oseb, odpotovalo pa 178; iz Francije 162 oseb, odpotovalo pa 121; iz Turčije 44 oseb, odpotovalo pa 68; iz Grške 57 oseb, odpotovalo pa 44; iz Albanije 30 oseb, odpotovalo pa 30; iz Rusije 56 oseb, odpotovalo pa 18; iz drugih držav 779 oseb, odpotovalo pa 696; vsesкупaj 150.927 oseb, odpotovalo pa 145.944. Kakor se vidi iz seznama pridejo pri došlih, kakor tudi odšlih v poštev: na prvo mesto Avstrija, na drugo Češkoslovaška, na tretje Nemčija in na četrto Italija.

Chicago — eno samo drsalisce. Akrobatično vreme s skakanjem temperature 40 stopinj doli in gori nepretrgoma že par tednov se kruto igra s Čikažani.

V torek je že v tretjič ta mesec deževalo in voda, ki se ne more odtekatii vsled zamrznjenih odvajališč, je spremenila ulice v plitve potoke. Čez noč je pa spet temperatura padla do ničle, voda je zamrznila in v sredo zjutraj so bile ceste in hodniki kakor iz stekla, sam led. Slaba za avte in slaba za pešhoje. Na tisoče oseb si je zvinilo noge in roke pri padcu.

Pridelek paprike v Španiji je padel lani za 30 odstotkov.

Donavska parobrodna družba bo dobila tudi v Avstriji državno podporo; brez nje prometa ne more več vzdrževati.

TRŽNA POROČILA.

CENE SLADKORJA LETOS NAJNIZJE V PETIH LETIH.

Po povprečnih notacijah kubanskega sladkorja na newyorški borzi se je v zadnjih treh letih celoletna povprečnost cen gibala pod 3 centi za funt. V letih 1925 in 1926 je znašala povprečnost 2-56 centa, leta 1927 2-95, leta 1928 pa samo 2-47. Še leta 1924 je znašala povprečna notacija 4-2, leta 1923 je pa s 5-24 centi dosegla skoraj dvojno lansko povprečnost. Letošnje leto je pričelo z najnižjo ceno, ki so jo zaznamovali v zadnjih petih letih; kajti notacije kubanskega sladkorja

na borzi v New-Yorku izkazujejo za prva dva januarjeva tedna povprečnost 2-04 centa. Ta povprečnost ne dosega niti polovice povprečnosti iz leta 1924 in ne znaša niti 40 odstotkov povprečnosti iz leta 1923.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 8. februarja 1929 je bilo pripeljanih 31 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči, 3 do 4 mesece stari, 280 do 450, 5 do 7 mesecev 480 do 550, 8 do 10 mesecev 580 do 750, 1 leto 1000 do 1200 Din, 1 kg žive teže 10 do 12-50, mrtve 16 do 18 Din. Prodanih je bilo 17 svinj.

DOBAVA, PRODAJA.

Nabava 2000 kg tiskarskih črk. Direkcija pošte v Ljubljani razpisuje prvo pismono dražbo za dobavo 2000 kg tiskarskih črk in črkovnega materiala. Dražba bo dne 26. marca 1929 ob 11. uri v pisarni poštne direkcije v Ljubljani, Sv. Jakoba trg. šte. 2. — Jamčevina (5% ali, če je inozemec, 10%) se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu poštne direkcije v Ljubljani, soba šte. 41, kjer se lahko vpogledajo in kupijo tudi pogoji.

Dobave. Saobračajno - komercialno odelenje direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 18. februarja t. l. ponudbe glede dobave 3000 litrov denaturiranega špirta; do 25. februarja t. l. pa glede dobave 2000 komadov žaril za helioforsche svetilke in 500 komadov žaril za acetilen ter glede dobave 4000 komadov signalnih zastavic. — Gradbeno odelenje direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. februarja t. l. ponudbe glede dobave vlačnih žag, škarij za stenj, kos za travo in sil za pesek. — Mašinsko odelenje direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. februarja t. l. ponudbe glede dobave vijakov, vložkov za varovala, enopolnih avtomatičnih stikal, porcelanskih valjčkov in kablov. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih odeljenjih.) — Delavnica državnih železnic v Mariboru sprejema do 16. februarja t. l. ponudbe glede dobave 6400 kg lirneža. — Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 21. februarja t. l. ponudbe glede dobave 30 komadov slam-

njač, 30 komadov podglavnih blazin in 40 komadov odev. — Uprava radionice III. Armijske oblasti v Skoplju sprejema do 25. februarja t. l. ponudbe glede dobave 150 kg usnja, 20 kg sukanca za sedlarje in 600 kg slame. (Predmetni pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Dobave. Saobračajno - komercialno odelenje direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 25. februarja t. l. ponudbe glede dobave 3000 kg kristalne sode. — Gradbeno odelenje direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 26. februarja t. l. ponudbe glede dobave ležišč za progovne vozčke. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih odeljenjih.) — Delavnica državnih železnic v Mariboru sprejema do 23. februarja t. l. ponudbe glede dobave ležajev kurilnih vrat, pokrovov mašilk, tulnic za podveze, povratnih okrovov, vodilnih puš in batnih teles. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 25. februarja t. l. ponudbe glede dobave volnenih konjskih odev ter glede dobave 450 komadov žarnic. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Vinocet

Tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi

najfinejši in najokusnejši NAMIZNI KIS iz pristinega vina.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr. Telefon šte. 2389.

TRAJNO koristno darilo je samo **'GRITZNER'** in **'ADLER'** šivalni stroj, ter pisalni stroj **'URANIA'**.

Znižane cene, najlepše opreme edino le pri

JOSIP PETELINCU

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika, ob vodi. Telef. št. 2913.

VELETRGOVINA A. VOLK LJUBLJANA ŽITA IN MOKE RESLJEVA CESTA 24 LASTNI AVTOMATIČNI VALJČNI MLIN.

Priporoča po najnižjih cenah razne mlevske proizvode in vse vrste žita, kakor tudi pšenično moko iz prvovrstnih banaških mlinov.

SPECIJALNA TRGOVINA KRMIL.

Brzoi.: Volk Ljubljana. Zahtevajte cenik! Telefon šte. 2449.

Tovarniška zaloga in prodaja krtač, raznega četrarskega in vrvarskega blaga, špaga, gamaš, čevljev, drete, pismenega papirja, zimske trikotaže, vezalk, mila, sesalk za otroke, kreme za čevlje

M. TERŠAN, LJUBLJANA Kongresni trg 14

Carborundum Elektrit Elektro-corund Silicium-carbid

v ploščah in kosih za brušenje vodnih žag, orodja, kamena in teraca nudi najceneje

Feliks Toman ml. Ljubljana, Resljeva c. 30

TRGOVSKI LIST se priporoča za oglašanje inseratov!

DUNAJSKI VELESEJM

(OD 10. DO 16. MARCA 1929) (ROTUNDA DO 17. MARCA)

POSEBNE PRIREDITVE:

- Mednarodna razstava za avtomobile in motorna kolesa
- Tehniške novosti in iznajdbe
- Cestne zgradbe — Premogovniki
- Umetna svila — Dun. modna kožuhovina
- Razstava živil in nasladil
- Vzorno poljedelstvo in gozdarstvo
- Razstava avstrijske pitane živine (od 15. do 17. marca 1929)

Nikakega vizuma! S sejmsko izkaznico in potnim listom prost prehod avstrijske meje. Ogrski potni vizum za prehod se dobi proti predložitvi sejmske izkaznice na molji.

Znatne vozne olajšave na jugoslovanskih, ogrskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, Jadranskem morju kakor tudi pri značnem prometu!

Pojasnila vseh vrst kakor tudi velesejske izkaznice (po 40 Din) se dobivajo pri Wiener-Messe A.-G., Wien VII. — kakor tudi v dobi Lipskega spomladanskega sejma — Auskunftsstelle in Lipskem, Avstr. Messehaus in pri lastnih zastopstvih v Ljubljani.

Avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31, Zveza za tujski promet v Sloveniji, Dunajska cesta 1 Josip Zidar, Dunajska cesta 31.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Liubliana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzoiavke: Kredit Ljubljana :: :: Telefon šte.: 2040, 2457, 2548; interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepositi itd.